

Osnova nového trestního zákona (§ 26 vládní předl., § 24 návrhu výb.) uvádí v naše zákonodárství odklad trestu, jenž za jistých podmínek má za následek prominutí trestu (podmíněné odsouzení, *condemnation conditionelle*). Tato instituce, jejíž oprávněnost v literatuře se všeobecně uznává a jež nejprve v Belgii ve skutek byla uvedena, prýští z úvahy, že krátkodobé tresty na svobodě bezvýsledny ano pro ty, kdo poprvé byli odsouzeni, zhoubny jsou. Proto pojato v návrh nového tr. zák. ustanovení, že soud v případech zvláštních ohledů hodných odklad výkonu trestu na svobodě 3 měsíce nepřesahujícího vysloviti může s tím účinkem, že trest má se pokládati za odpykaný, jestliže odsouzený v době, kterou soud zároveň stanoví (1 až 2 roky od právní platnosti rozsudku) zločinu nebo přečinu se nedopustí. Jelikož instituce tato, jak přirozeno, na zřeteli má toliko osoby toho hodné, od nichž polepšení očekávati lze, nesmí takový odklad povolen býti osobám, které tuzemským soudem již pro zločin nebo přečin k trestu na svobodě byly odsouzeny, nebo proti nimž byla rozsudkem vyslovena újma na právech občanských, přípustnost policejního dozoru nebo odevzdání do donucovací pracovny, vyhostění, zostření trestu na svobodě nebo záповeď zúmyslně zneužitého povolání, jakož i (vzhledem k snadnějšímu dozoru) osobám takovým, jichž bydliště zjištěno nebylo. Nároků na náhradu škody, peněžitých trestů, pokut a výkonu trestů vedlejších se odklad tento netýká. Odklad trestu musí býti vyhlášen při vynesení rozsudku; žalobci přísluší pak právo stížnosti. Po uplynutí stanovené doby má soud II. stolice naříditi buď zánik trestu nebo jeho výkon. I proti těmto rozhodnutím mohou si strany stěžovati (čl. XL. úvoz. zák.).

Odložení dítěte.

I. Pojem. Zločinu toho dopouští se ten, kdo dítě ve věku, kdy toto ještě samo není s to ku záchraně svého života pomoci si zjednat, odloží, aby je v nebezpečí smrti vydal, neb zachránění jeho jen náhodě zůstavi (§ 149 tr. z.). Dokonán je zločin tím, jakmile se pachatel od místa, kde dítě zanechal, počne vzdalovati (roz. kas. dv. ze dne 20. října 1883 sb. č. 577).

II. Trest. Trest zločinu tohoto stupňuje se dle velikosti nebezpečí, kterému dítě odložením bylo vydáno. Bylo-li dítě odloženo na místě odlehlém, obyčejně nenavštěvovaném neb za takových okolností, že brzké jeho objevení a zachránění nebylo snadno možným, potrestán budiž čin ten těžkým žalářem od 1 do 5 let, a nastala-li z toho smrt dítěte, těžkým žalářem od 5 do 10 let. Bylo-li však dítě odloženo na místě pravidelně navštěvovaném a způsobem takovým, že jeho brzké objevení a zachránění důvodně se mohlo očekávati, jest vyměřiti trest žaláře mezi 6 měs. a 1 rokem, nastala-li smrt dítěte, mezi 1—5 roky (§§ 150, 151 tr. z.).

Stejná ustanovení obsahuje voj. tr. z. (§§ 428—430) a trest. zák. pro Bosnu a Hercegovinu (§§ 225—227).

III. Dle osnovy nového trestního zákona jest předmětem odložení nejen dítě, nýbrž i každá osoba, jež pomoci postrádá a čin tento páše netoliko ten, jenž osobu bez pomoci jsoucí nebezpečí vydá, nýbrž i ten, kdo máje osobu tuto opatrovati, přechovati, dopraviti nebo k sobě přijati, ji bez pomoci zanechá a opustí. Čin tento trestati jest jako přečin vězením od 1 měsíce do 5 let, byl-li ale spáchán vlastními rodiči na jich dítěti, vězením od 3 měsíců do 5 let. Bylo-li činem tím způsobeno těžké

uškození na těle osoby zanechané nebo opuštěné, jest tu zločin, který jest potrestati káznici od 1 do 10 let. Nastala-li smrt, nastupuje káznice od 1—15 let nebo vězení od 8 měsíců do 5 let (§ 225 osnovy).

Odporování jednáním právním.

Zákon poskytuje věřitelům k jich ochraně proti změnám ve jmění dlužníkově, kteréž by jim na újmu býti mohly, právo za jistých, podmínek žádati, aby právní jednání dlužníkem na úkor jich předsevzatá vůči nim (věřitelům) prohlášena byla bezúčinnými. Jednotlivá ustanovení tohoto směru obsahoval již ob. obč. zák. v §§ 665 a 953, rovněž pak čl. 259 obch. zák. Nyní platné odpůřčí právo v Rakousku zakládá se na zák. ze dne 16. března 1884 č. 36 ř. z.

Zákon tento obsahuje zvláštní předpisy pro případ provedení nároku odpůřčího v konkursu a mimo konkurs.

A. V případě konkursu platí pravidla následující:

I. V odpor vzíti lze

1. Všechny právní činy v posledních 10 letech před vyhlášením konkursu dlužníkem předsevzaté v úmyslu druhé straně známém, aby věřitele poškodil (§ 2 odp. z.). Při tom jest sporno, zdali tento úmysl čeliti musí proti všem či toliko proti určitým věřitelům;

2. následující právní činy v posledním roce před zahájením konkursu předsevzaté:

a) Všechny bezplatné dispoice dlužníkovy majetkem (tedy zejména též dary na odměnu a dary vzájemné, darování na případ smrti, splnění dluhu promlčeného nebo pro nešetření formy neplatného; zřízení zástavy na cizí dluh; nikoli však splnění závazku toliko nežalovatelného), pokud dle zákona není k tomu povinen (alimentace, poskytnutí výbavy dětem dle §§ 1220 a 1231 o. o. z.) a pokud se nejedná toliko o obvyklé dary příležitostné ceny poměrně nepatrné. Tomuto právu odpůřčímu podléhají též smlouvy dlužníkovy částečně bezplatné, pokud se jeví býti smlouvou bezplatnou. Odpůřčí důvod § 30, II. 1 odp. z. nemá místa, jestliže dlužník ve stavu předluženém některému ze svých věřitelů jistotu poskytne; takovéto zřízení jistoty může dle §§ 5 a 6 odp. z. býti bráno v odpor toliko v konkursu, jelikož ustanovení §§ 5 a 6 by byla pak naprosto zbytečná, když by již vyplývala z předchozího předpisu § 3 č. 4, kdežto §§ 5. a 6. obsahují zásadu zvláštní, jež mimo konkurs platnosti nemá (roz. ze dne 12. dubna 1893 č. 4071, Jur. Bl., č. 27 z, z. 1893).

b) Jisté právní činy ve prospěch druhého manžela a sice dobrovolné zjištění nebo vydání věna, obvěnění a vdovského podílu se strany mužovy manželce, a naopak zjištění nebo splnění pohledávky manželovy ze slibu věna se strany manželčiny, pokud dotýčný závazek nebyl převzat při uzavření sňatku nebo přijetí věna nebo pokud závazek tento v případě ukončení manželského společenství ze zákona neplyne (§ 3, č. 2 a 3 odp. z.).

c) Úplatné smlouvy dlužníka s manželem — před anebo po sňatku — nebo s »blízkými příbuznými,« t. j. osobami, které s dlužníkem nebo jeho manželem v linii přímé nebo do druhého stupně v linii pobočné jsou spřízněny nebo sešvakřeny, pokud smlouvou touto věřitelé dlužníkovi by byli poškozeni a pokud druhá strana neprokáže, že v době uzavření smlouvy o úmyslu dlužníkově, věřitele zkrátiti, nevěděla (§ 3, č. 4, praesumpce malae fidei manžela a »blízkých příbuzných«). Po rozumu odpůřčího zákona náleží zřízení věna dlužníkem k dispoicím bezplatným a lze mu vůbec